RECHTSPRAAK

Samenloop van cao-bepalingen. RNF-cao is stilzwijgend aanvaard. Ter voorkoming van ongewenste cherry picking is een bepaling uit de Hema-cao alleen nog van toepassing boven de RNF-(minimum-)cao als zij altijd gunstiger is.

Feiten

Werknemers zijn in dienst (geweest) van HEMA B.V. (hierna: Hema) in de functie van hulpverkoopmedewerker, verkoopmedewerker, teamleider of chauffeur. Hema valt onder de werkingssfeer van de cao Retail Non-Food (hierna: RNF-cao), maar kreeg dispensatie en paste tot 1 juli 2023 de eigen Hema-cao toe. Die cao is door Hema opgezegd en geïncorporeerd in de arbeidsovereenkomsten. Voor chauffeurs heeft Hema in 2019 met instemming van de ondernemingsraad aanvullende salarisschalen (doelgroepschalen) vastgesteld, in lijn met de cao Beroepsgoederenvervoer (hierna: TLN-cao). Bij brief van 10 mei 2023 heeft Hema werknemers gevraagd in te stemmen met exclusieve toepassing van de RNF-cao. Bij niet tekenen is de Hema-cao blijven gelden, maar alleen voor zover die positief afwijkt van de RNF-cao. Geen van de in deze procedure betrokken werknemers heeft getekend. Per 1 juli 2023 past Hema de RNF-cao toe. Deze cao is niet algemeen verbindend verklaard en heeft een minimumkarakter. In deze procedure vorderen werknemers met terugwerkende kracht dat Hema de RNF-cao anders uitlegt en voor een aantal onderwerpen de gunstigere Hema-cao blijft toepassen. Het gaat om de opbouw van vakantie-uren over meeruren, de afrekening van meer- en minuren en de indexering van het loongebouw van de chauffeurs, met nabetaling van achterstallig loon. Hema voert verweer en stelt onder meer dat werknemers de RNF-cao niet ten volle hebben aanvaard en daarom als niet-georganiseerde werknemers geen naleving kunnen vorderen.

Oordeel

De kantonrechter oordeelt als volgt. Gelet op de inhoud en strekking van de brief waarin Hema haar werknemers heeft gevraagd om in te stemmen met de toepassing van de RNF-cao en gelet op het ontbreken van enig bezwaar zijdens werknemers, moet worden aangenomen dat toepassing van de RNF-cao stilzwijgend is aanvaard. Werknemers kunnen daarom naleving vorderen. Verder staat tussen partijen vast dat sprake is van nawerking met betrekking tot de gunstigere arbeidsvoorwaarden uit de Hema-cao, aangezien deze door middel van het incorporatiebeding onderdeel zijn geworden van de individuele arbeidsovereenkomsten. Voor de uitleg van de RNF-cao geldt de cao-norm. Hema voert aan dat de bepalingen over meer- en minuren niet normatief zijn, maar ordenend van aard en

daarom niet hebben doorgewerkt in de individuele arbeidsovereenkomsten. Dit verweer wordt verworpen. De bepalingen over meer- en minuren zijn naar het oordeel van de kantonrechter niet enkel ordenend van aard. Zij bevatten concrete regels over de wijze waarop meeruren worden opgenomen, uitbetaald of omgezet in tegoeden en hoe met minuren wordt omgegaan. Daardoor hebben deze bepalingen directe doorwerking in de individuele arbeidsovereenkomsten. Hema legt de bepaling over de opbouw van vakantie-uren over meeruren daarentegen juist uit, mede omdat de uitleg van werknemers zou leiden tot een hogere aanspraak dan op grond van de Hema-cao of de RNF-cao mogelijk is. Voor de bepalingen over vakantie-uren en over meer- en minuren uit de Hema-cao geldt dat de vraag of zij gunstiger zijn, afhangt van het aantal meeruren dat een werknemer per jaar maakt. Uit het *Teunissen/Welter*-arrest van de Hoge Raad volgt naar het oordeel van de kantonrechter dat de bepaling uit de Hema-cao als ongeldig moet worden aangemerkt wanneer de mogelijkheid bestaat dat er bij een bepaald aantal gemaakte meeruren op grond van de RNF-cao méér vakantie-uren kunnen worden opgebouwd dan wanneer de Hema-cao zou worden toegepast. Bij partiële nietigheid, waarbij de bepaling uit de Hema-cao afhankelijk van het aantal gemaakte meeruren afwisselend wel of niet ongeldig is, komt immers de rechtszekerheid in het geding. Daarmee wordt bovendien voorkomen dat per beding sprake is van partiële en temporele *cherry picking*. Nu niet vaststaat dat de bepalingen uit de Hema-cao voor alle werknemers altijd gunstiger zijn dan die uit de RNF-cao en omdat de Hema-cao bij bepaalde aantallen meer- en minuren zelfs ongunstiger kan uitpakken, kan niet worden geconcludeerd dat de Hema cao-op dit punt zonder meer van toepassing is. Ook de vorderingen over het loongebouw van de chauffeurs worden afgewezen. Uit de instemmingsaanvraag aan de ondernemingsraad volgt niet dat de doelgroepschalen steeds worden geïndexeerd op grond van de Hema-cao. De hoogte van de schalen wordt periodiek beoordeeld aan de hand van benchmarkonderzoeken en waar nodig aangepast in lijn met de TLN-cao. De doelgroepschalen vallen bovendien buiten de RNF-cao. Niet is gesteld of gebleken dat de schalen niet in lijn met de TLN-cao zijn. De vorderingen worden afgewezen. Werknemers worden in de proceskosten veroordeeld.

Instantie: Rechtbank Amsterdam
Datum uitspraak: 29-09-2026
ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2026:10754
Zaaknummer: 11938875 CV EXPL 25-14813
Rechters: A.P. Ploeger
Advocaten: R. Sauer en mr. dr. J.H. Even
Wetsartikelen: 14 WCAO, Hema cao en RNF cao